

Foundations of Halacha 9.1 – Kiddush - The Concept of *Makom Seudah*

<p>1. <u>Isaiah 58:13</u></p> <p>If you restrain your foot because of Shabbat, from pursuing your business on My holy day; and you will proclaim Shabbat a delight...</p>	<p><u>ישעיהו פרק נח פסוק יג</u></p> <p>אִם תִּשְׁבֹּת רַגְלְךָ עֲשׂוֹת חַפְצֶיךָ בְּיוֹם קֹדְשִׁי וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג... </p>
<p>2. <u>[Midrash] Sechel Tov Shemot 15</u></p> <p>In the same place that one recites Kiddush, he must break bread, because we hold: Kiddush is only [valid] in the place where a meal will be eaten. As it is Written, “and you will proclaim Shabbat a delight” - in the place where you have declared Shabbat, there should be delight {through festivities}.</p>	<p><u>שכל טוב (בבובר) שמות פרק טו</u></p> <p>ובדוכתא דמקדש אינש, התם מתבעי ליה למיכרך ריפתא, דקיימא לן אין קידוש אלא במקום סעודה, דכתיב וקראת לשבת עונג (ישע' נח יג), במקום שקראת שבת שם יהא עונג</p>
<p>3. <u>Bavli Pesachim 100b – 102a</u></p> <p>Regarding those people who made Kiddush in the Synagogue: Rav said: The obligation for [a blessing on] wine they have not fulfilled; the obligation [to make] Kiddush, they have fulfilled. Shmuel said: Even the obligation for Kiddush, they have not fulfilled.</p> <p>But according to Rav, why should he recite Kiddush at home? In order to fulfill the obligation of his children and members of his household.</p> <p>According to Shmuel, why do I need to recite Kiddush in the synagogue? To fulfill the obligation for guests who eat, drink and sleep in the synagogue.</p>	<p><u>תלמוד בבלי מסכת פסחים דף ק: - קב.</u></p> <p>אותם בני אדם שקידשו בבית הכנסת. אמר רב: ידי יין - לא יצאו, ידי קידוש - יצאו. ושמואל אמר: [דף קא עמוד א] אף ידי קידוש לא יצאו. אלא לרב, למה ליה לקדושי בביתיה? - כדי להוציא בניו ובני ביתו. ושמואל, למה לי לקדושי בבי כנישתא? - לאפוקי אורחים ידי חובתן, דאכלו ושתו וגו' בבי כנישתא.</p>
<p>4. <u>Shulchan Aruch OC 269:1</u></p> <p>We have the custom of reciting Kiddush in the synagogue. The one who recites Kiddush should not taste the wine; rather he should give it to a minor to taste, for Kiddush is only [valid] in the place where a meal will be eaten. Originally, it was only established for the sake of guests who would eat and sleep in the synagogue, in order that they fulfill their obligation [to recite Kiddush]. Now, even though guests do not eat in the synagogue, the decree was not annulled. This is the reason of those places that have the custom of reciting Kiddush in the synagogue.</p> <p>However, it is better to adopt the custom of (ה) not reciting Kiddush in the synagogue, and such is the custom in Israel.</p> <p><u>Rema</u> People have the custom of (ו) standing during the recitation of Kiddush in the synagogue.</p>	<p><u>שולחן ערוך אורח חיים סימן רסט</u></p> <p>א <א> נוהגין לקדש בבהכ"נ, ואין למקדש לטעום מיין הקידוש אלא (א) א מטעימו לקטן, (ב) דאין קידוש אלא במקום סעודה (וע"ל סי' רע"ג). ומעיקרא לא נתקן אלא בשביל אורחים ב דאכלי ושתי (ג) בבי כנישתא, (ד) להוציאם י"ח, ועכשיו אע"ג דלא אכלי אורחים בבי כנישתא לא בטלה התקנה, זהו טעם המקומות שנהגו לקדש בבהכ"נ. אבל ג יותר טוב להנהיג (ה) שלא לקדש [ג] בבהכ"נ, וכן מנהג ארץ ישראל. הגה: ונהגו (ו) לעמוד בשעה שמקדישין בבית הכנסת.</p>
<p>5. <u>Mishna Brurah</u></p> <p>(ה) not reciting Kiddush - In our provinces, they have the custom of reciting Kiddush in the synagogue on Shabbat and Festivals; only on the first night[s] of Pesach should they not recite Kiddush in the synagogue. We seek to acquire wine, and have the custom to purchase the mitzvah of being the one to provide wine for the synagogue for Kiddush and Havdalah. The custom should not be abolished, since many <i>Geonim</i> {Sages} established it, as <i>Rashb"i</i> writes.</p> <p>(ו) standing - The early authorities said that this helps for fatigue of the knees.</p>	<p><u>משנה ברורה סימן רסט</u></p> <p>(ה) שלא לקדש וכו' - ובמדינתנו נוהגין לקדש בבהכ"נ בשבת ויו"ט בלבד בליל א' של פסח אין לקדש בבהכ"נ [תפ"ז עי"ש]. ומהדרין אחר יין ונוהגין לקנות בדמים המצוה מי שיתן יין לבהכ"נ לקידושא ואבדלתא ואין לבטל המנהג כי הרבה גאונים יסדוהו כמ"ש הרשב"א: (ו) לעמוד - ואמרו הראשונים שזה מועיל לעייפות הברכים:</p>

<p>6. <u>continuation of Bavli Pesachim 100b – 102a</u> Shmuel follows his own reasoning – for Shmuel said: Kiddush is only [valid] in the place where a meal will be eaten. They assumed from this that these words apply [to one who goes] from house to house, but not from place to place in one house. Rav Anan bar Tachlifa said to them: Many times I would stand in attendance before Shmuel, and he would go down from the roof to the ground floor and [only] then recite Kiddush.</p>	<p>ואזדא שמואל לטעמיה, דאמר שמואל: אין קידוש אלא במקום סעודה. סבור מינה: הני מילי - מבית לבית, אבל ממקום למקום בחד ביתא - לא. אמר להו רב ענן בר תחליפא: זימנין סגיאיין הוה קאימנא קמיה דשמואל, ונחית מאיגרא לארעא, והדר מקדש... <u>רמב"ם הלכות שבת פרק כט הלכה ח</u></p>
<p>7. <u>Rambam Hichot Shabbat 29:8</u> Kiddush is only [valid] in the place where a meal will be eaten. How does this apply? One should not recite Kiddush in one house and eat in another. However, if he recited Kiddush [ל] in one corner, he may eat in a second corner...</p>	<p>אין קידוש אלא במקום סעודה, כיצד לא יקדש בבית זה ויאכל בבית אחר, אבל אם קידש [ל] בזווית זו אוכל בזווית שניה... <u>הגהות מיימוניות הלכות שבת פרק כט הלכה ח</u></p>
<p>8. <u>Haga'ot Maimonit</u> ל. So concurs Rav Nissim Gaon, based on the text of the Yerushalmi: One whose Sukkah is sweet to him, on the Eighth Night [of Sukkot], he may recite Kiddush in his house and eat in the Sukkah.</p>	<p>[ל] וכן אומר רב נסים גאון מדרגס בירושלמי: מי שסוכתו עריבה עליו בליל שמיני מקדש בביתו ואוכל בסוכה ע"כ:</p>
<p>9. <u>Beit Yosef OC 273:1</u> Rabbeinu Nissim wrote that this Halacha [that Kiddush is only [valid] in the place where a meal will be eaten.] applies only when his initial intent was not to eat in the same place... The Rosh also [rules] accordingly, the reason being that in our Gemara {Bavli}, it implies that a stipulation will not enable one to recite Kiddush in one house with the intent of eating in another. In the Yerushalmi {Jerusalem Talmud}, it says that [such a stipulation] works. Therefore, they made the following distinction: Our Gemara is discussing a case in which one is going from house to house; therefore, stipulation does not work. However, the Yerushalmi is discussing a case in which the two places are in one house.</p>	<p><u>בית יוסף אורח חיים סימן רעג אות [א] ד"ה אמר שמואל</u> וכתב הר' ניסים דוקא שלא היה דעתו תחלה וכו' ... וכן כתב גם כן הרא"ש (שם), וטעמא משום דבגמרא דידן משמע דאין תנאי מועיל לקדש בבית זה על דעת לאכול במקום אחר ובירושלמי (ברכות פ"ו ה"ו) קאמר דמועיל ולפיכך חילקו דגמרא דידן מיירי במבית לבית ומשום הכי לא מהני תנאה אבל בירושלמי מיירי כששני המקומות בבית אחד</p>
<p>10. <u>Shulchan Aruch OC 273:1</u> Kiddush is only [valid] in the place where a meal will be eaten. In one house, from one corner to another, is considered one place; if he recited Kiddush in one place and then decided to eat in another corner, even if it is a great hall, he does not have to repeat Kiddush. <u>Rema</u> – From the house to the Sukkah is considered like from one corner to the other. Some say that as long as he can see the place [in which he made Kiddush], he does not have to repeat Kiddush. Some say that if he made Kiddush in one place with the intention of eating in another, it is acceptable. This applies when the two places are in one house, e.g. from room to room or from the roof to the ground floor.</p>	<p><u>שולחן ערוך אורח חיים סימן רעג</u> אין קידוש אלא (א) <א> במקום סעודה, ובבית אחד מפנה לפנה חשוב מקום אחד, א שאם קידש (ב) לאכול בפנה זו ונמלך לאכול (ד) בפנה אחרת, אפי' הוא טרקלין גדול, א"צ לחזור ולקדש. הגה: * (ה) ב ומבית לסוכה חשוב כמפנה לפנה (מרדכי פ' ע"פ) ו"א (ו) שכל ג שרואה מקומו, (ז) אפילו מבית לחצר, א"צ לחזור ולקדש. ו"א שאם קידש במקום אחד על דעת לאכול במקום אחר, שפיר דמי (וע"ל ריש סי' קע"ח), והוא שיהיו שני המקומות (ח) בבית אחד, כגון מחדר לחדר או מאיגרא לארעא, (* וכן עיקר).</p>